

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 9 lutego 2024 r.

K-2.431.1.57.2023.8.GD

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Sposób wykonywania czynności tłumacza przysięgłego w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium, a także pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Imię i nazwisko tłumacza przysięgłego	Pani Maryna Chadaś – tłumacz przysięgły języka ukraińskiego, adres do korespondencji: ul. Drzymały 10, 72-100 Goleniów.
Okres objęty kontrolą wg programu	Od dnia 21 lutego 2020 r. do dnia 15 września 2023 r.
Kontrolujący	Pan Grzegorz Dzik – starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Nr 90/23 z dnia 18 września 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1326), zwanej dalej <i>ustawą</i> ; – art. 45 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r., poz. 221 z późn. zm.).
Termin kontroli	20–22 września 2023 r.
Tryb kontroli	kontrola planowa, tryb zdalny ¹
Podstawa prawna	art. 13 ustawy: „ <i>Tłumacz przysięgły jest uprawniony do:</i> 1) <i>sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby;</i> 2) <i>sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzanych w danym języku obcym przez inne osoby;</i> 3) <i>dokonywania tłumaczenia ustnego</i> ”; art. 17 ust. 1 ustawy: „ <i>Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.</i> ”

¹ Kontrola odbyła się w trybie zdalnym, na co p. Maryna Chadaś w oświadczeniu z dnia 20 września 2023 r. **wyraziła zgodę.**

Ustalenia kontroli

Pani Maryna Chadaś, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie objętym kontrolą, posiada uprawnienia tłumacza przysięgłego języka ukraińskiego od dnia 21 lutego 2020 r. Została wpisana na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod numerem TP/42/20.

Na podstawie złożonego oświadczenia ustalono, że w okresie objętym kontrolą p. Maryna Chadaś wykonała:

- 1) 1421 tłumaczeń pisemnych, w tym 572 tłumaczenia na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy z czego:
 - w 2020 r. – 125 tłumaczeń, w tym 44 na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2021 r. – 370 tłumaczeń, w tym 189 na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2022 r. – 554 tłumaczenia, w tym 163 na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2023 r. (do dnia 20 września 2023 r.) – 372 tłumaczenia, w tym 176 na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
- 2) 162 tłumaczenia ustne, w tym 107 na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy (odpowiednio 19, 43, 27 i 18 w kolejnych latach).

W okresie objętym kontrolą p. Maryna Chadaś siedmiokrotnie odmówiła wykonania tłumaczenia na zlecenie organów wymienionych w art. 15 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 25)

Kontroli poddano **72** – wskazane poniżej – wpisy w repertorium.

Rok	Numer pozycji w repertorium
2020	1–8 (8 tłumaczeń pisemnych) oraz 3 tłumaczenia ustne (bez nr pozycji)
2021	263, 271–276, 288–290, 295–301, 315, 344, 354, 449 (21 tłumaczeń pisemnych) oraz 1 tłumaczenie ustne (bez nr pozycji)
2022	542, 583, 653, 710–718, 720, 724–726, 777, 872, 893 (19 tłumaczeń pisemnych) oraz 5 tłumaczeń ustnych
2023	1288, 1289, 1363 (3 tłumaczenia pisemne), 6 tłumaczeń ustnych i 6 odmów (bez nr pozycji)

(dowód: akta kontroli str. 26-29)

Sprawdzając prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium (w postaci pliku arkusza kalkulacyjnego) stwierdzono, że dokument zawierał odpowiednie rubryki wynikające z treści art. 17 ust. 2 ustawy. Ponadto informacje o odmowie wykonania tłumaczenia zawierały datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia.

Analiza treści skontrolowanych wpisów wykazała jednak następujące braki (w nawiasach ich liczba):

- 1) rubryka „Opis dokumentu” – art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy:
 - nie wpisano daty dokumentu (12);
 - nie uwzględniono oznaczenia dokumentu (3);
 - nie wskazano języka, w którym sporządzono tłumaczony dokument (35);
 - nie wskazano osoby lub instytucji, która sporządziła dokument (35);
 - nie zawarto uwag o jego rodzaju, formie i stanie (26);
- 2) nie wskazano miejsca tłumaczenia ustnego – art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy (4);

- 3) rubryka „Rodzaj wykonanej czynności” – art. 17 ust. 2 pkt 4:
 - napisano „sporządzenie kopii” (repertorium nr 1288/2023); na taką czynność nie wskazują art. 13 ustawy lub zapisy rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego²;
- 4) rubryka „liczba stron/godzin” – art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy:
 - stosowanie zapisu z jednym miejscem po przecinku np. „1,6”;
- 5) numerowanie tłumaczeń odbywało się ciągiem, a nie oddzielnie dla każdego roku, niezgodnie z zasadami prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego³;
- 6) nieuwzględnianie w numeracji tłumaczeń ustnych.

(dowód: akta kontroli str. 26-29)

Pani Maryna Chadaś wyjaśniła, że błędy w prowadzeniu repertorium powstały głównie wskutek niedopatrzenia, a także błędnego przekonania lub braku dostatecznej wiedzy, co do obowiązujących zasad. Wskazała również informacje, które powinny być znaleźć się w repertorium oraz zapewniła o jego uzupełnieniu.

(dowód: akta kontroli str. 33-38)

Zasady prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego zostały określone przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej, która jest ustawowym ciałem wszczynającym i przeprowadzającym postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego i została powołana przez Ministra Sprawiedliwości. Zasady wskazują, że:

- „data dokumentu” powinna być pełna i podana zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce; w razie braku daty należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótem „b.d.”;
- „oznaczenie dokumentu” to numer dokumentu, a jeśli dokument nie ma swojego numeru – należy wpisać każde inne oznaczenie, na przykład składające się z samych liter lub liter i cyfr; w razie braku oznaczenia dokumentu należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótem „b.o.”;
- poprawny wpis dotyczący „języka, w którym sporządzono dokument” powinien zawierać każdorazowo co najmniej skróconą nazwę danego języka, nawet jeśli tłumacz ma uprawnienia do tłumaczenia tylko na jeden język obcy i z tego języka;
- jeśli rodzaj dokumentu nie jest podany w jego nazwie, na przykład *dyplom*, zaś jego stan wykazuje zniszczenie lub ogólną nieczytelność, należy podać np. *dyplom, nieczytelne wpisy odręczne*; bark uwagi na temat stanu dokumentu oznacza, że dokument jest w dobrym stanie, nie nasuwającym żadnych zastrzeżeń; zawsze jednak należy stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.);
- opis dotyczący tłumaczenia ustnego powinien obejmować miejsce tego tłumaczenia;
- „rodzaj wykonanej czynności” ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, do wykonania której był uprawniony mocą art. 13 ustawy;
- „liczba stron tłumaczenia” ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego bez podawania liczby znaków na stronie obliczeniowej;
- zaleca się numerowanie wpisów dla każdego roku oddzielnie;
- „liczba porządkowa” jest numerem wpisu do repertorium czynności wymienionej w art. 13 ustawy, a więc także dokonania tłumaczenia ustnego.

Odnośnie wynagradzania za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej ustalono, że Pani Maryna Chadaś

² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 261) – dalej: *rozporządzenie*.

³ Zasady oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego stosowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości z 21 listopada 2019 r., zwane dalej *zasadami*.

prawidłowo stosowała stawki wynagrodzenia określone w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r.⁴

(dowód: akta kontroli str. 26-29)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Jak wyżej wskazano, w repertorium nie zamieszczano części informacji, do których zobowiązuje art. 17 ust. 2 ustawy. Przyczynami takiego stanu rzeczy były niedopatrzenie, błędne przekonanie lub brak dostatecznej wiedzy, co do obowiązujących zasad.

OCENA

Pozytywna z nieprawidłowościami

Zalecenie

Uwzględniając wytyczne Komisji Odpowiedzialności Zawodowej, zamieszczać w repertorium wszystkie informacje wynikające z treści art. 17 ust. 2 ustawy.

Pouczenie

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Podpis kierownika
jednostki kontrolującej**

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Bartosz Brożyński

I WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. Nr 15, poz. 131 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.